09/05/2020

“Πνευματικός Αγώνας”

/ Αγιορείτικα

Του Αρχιμ. Βαρθολομαίου, Καθηγούμενου της Ι. Μ. του Εσφιγμένου

Τι είναι ο πνευματικός αγώνας;

Ως ύπαρξη ο άνθρωπος αποτελείται από σώμα και ψυχή, τα οποία έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους, γιατί αφορούν το ίδιο άτομο.
Κάθε κίνηση του σώματος έχει δεχθεί επίδραση από την ψυχή αλλά και η ψυχή δέχεται επιδράσεις από τις ενέργειες του σώματος. Η φροντίδα και η μέριμνα για το σώμα και την ψυχή αποτελούν καθημερινή ανάγκη.

Για τον χριστιανό η φροντίδα της ψυχής έχει πρωτεύοντα ρόλο, γιατί αυτή διαμορφώνει τον χαρακτήρα του ανθρώπου, ώστε στην καθημερινότητά του να μπορεί να διαχειρίζεται τον εαυτό του και τους άλλους με τον καλύτερο τρόπο.
Αυτή, η καθημερινή φροντίδα της ψυχής είναι ο πνευματικός αγώνας του χριστιανού.

Πόσο εύκολος είναι ο πνευματικός αγώνας;

Δεν είναι εύκολος αγώνας, ούτε και ακατόρθωτος. Είναι, όμως, ένας ωραίος

αγώνας για τον χριστιανό, μια καθημερινή προσπάθεια, γιατί αφορά την ίδια του την ύπαρξη, αφορά την ζωή του, αφορά τον ίδιο.
Αυτή η προσπάθεια είναι η καθημερινότητα του χριστιανού, ο τρόπος που ζει, που αντιδρά, που συμπεριφέρεται, που σκέφτεται, που κινείται.
Τίποτα δεν κατορθώνεται εύκολα, από μόνο του, με «μαγικό» τρόπο. Χρειάζεται κόπος και προσπάθεια, μα πάνω απ' όλα χρειάζεται διάθεση για προσπάθεια και επιτυχία του σκοπού.

Πώς μπορεί να είναι ωραίος ένας αγώνας γεμάτος δυσκολίες, όταν διαρκεί μια ζωή;

Θα απαντήσω με την ερώτηση: τι είναι η μνήμη θανάτου;
Ασφαλώς και δεν είναι θάνατος, δεν τα «βάφουμε μαύρα».
Αντιθέτως, είναι ελπίδα ζωής.
Όταν ο χριστιανός έχει στην σκέψη του τον φυσικό θάνατο, επειδή δεν γνωρίζει την στιγμή, δεν τρομοκρατείται, αντιθέτως, οφείλει να είναι έτοιμος ανά πάσα στιγμή, για την «καλήν απολογίαν».
Αυτομάτως, με την σκέψη αυτή όλη η ζωή του μετατρέπεται σε έναν διαρκή αγώνα προετοιμασίας για να βρεθεί έτοιμος. Έναν αγώνα, που περνάει μέσα από πολλές δυσκολίες, αλλά ο σκοπός είναι «καλός», μετατρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο, και τον αγώνα σε «καλό».

Τι σημαίνει προετοιμασία και τι αγώνας για τον χριστιανό;

Η ζωή του χριστιανού είναι όπως του αθλητή.
Σκοπός του αθλητή είναι το έπαθλο της νίκης. Για να φθάσει, όμως, στην κατάκτηση του επάθλου, δίνει επί μέρους αγώνες, από τους οποίους βγαίνει και το τελικό αποτέλεσμα.

Σκοπός του χριστιανού είναι το «έπαθλο της νίκης», η βασιλεία των ουρανών. Για να φθάσει, όμως, να κερδίσει την βασιλεία των ουρανών, δίνει επί μέρους αγώνες, μέσα από τους οποίους οδηγείται σταδιακά στην κατάκτηση του τελικού σκοπού.

Ο αθλητής πριν τον αγώνα καταβάλλει πολύ κόπο μέσα από τις προπονήσεις του, για να είναι έτοιμος για τον αγώνα. Η προετοιμασία του αθλητή περιλαμβάνει την φυσική του κατάσταση και την ενδυνάμωση, για να έχει αντοχή, την διαχείριση του αγώνα, αν πηγαίνει καλά ή όχι, την διαχείριση της νίκης αλλά και της ήττας, για να μην απογοητευθεί και παρατήσει την προσπάθεια.

Η «προπόνηση» του χριστιανού είναι ο πνευματικός αγώνας, μέσω του οποίου αποκτά εμπειρία, γνώση, διαχειρίζεται την χαρά αλλά και την λύπη, διαχειρίζεται τα λάθη του, μαθαίνει την υπομονή, την υπακοή, την θυσία, την αγάπη προς όλους,

το νόημα της νηστείας.
Αυτή η προσπάθεια χρειάζεται κόπο και χρόνο, είναι η «προπόνηση» του χριστιανού, για να είναι έτοιμος, όταν βρεθεί σε κάποια δυσκολία ή τυχόν γενική κρίση, να καταφέρει να αγωνιστεί και να την ξεπεράσει.

Ο χρόνος που δαπανά ο αθλητής στις προπονήσεις είναι ασύγκριτα μεγαλύτερος από τον χρόνο που χρειάζεται ο αγώνας. Δεν αποθαρρύνεται, όμως, γιατί είναι τρόπος ζωής, είναι αθλητής και όλη του η ζωή κινείται γύρω από τον αθλητισμό.

Ο χριστιανός δαπανά όλη του την ζωή στην «προετοιμασία» για να είναι έτοιμος σε κάθε αγώνα, μικρό ή μεγάλο, που θα κληθεί να δώσει. Δεν αποθαρρύνεται, όμως, γιατί το να είναι χριστιανός είναι τρόπος ζωής, και όλη η ζωή του χριστιανού κινείται γύρω από τον Χριστό.

Ποιοι είναι οι αγώνες, που καλείται ο χριστιανός να δίνει καθημερινά;

Όπως αναφέραμε πιο πάνω, ο χριστιανός είναι σαν τον αθλητή, ο οποίος προετοιμάζεται συνεχώς για να είναι έτοιμος να αγωνιστεί σε κάθε αγώνα, που θα του παρουσιαστεί.
Οι αγώνες που καλείται ο χριστιανός να δίνει καθημερινά είναι διάφοροι, άλλοι μικροί και άλλοι μεγάλοι. Μέσα, όμως, από κάθε αγώνα οφείλει να βγαίνει κερδισμένος, ανεξαρτήτως αποτελέσματος. Δηλαδή, κέρδος δεν είναι μόνο η καλή έκβαση του αγώνα, αλλά και η άσχημη. Μέσα από τα λάθη, το κέρδος είναι η εμπειρία και η γνώση, που αποκτά, ώστε να μη τα επαναλάβει.
Η καθημερινότητα του χριστιανού περιλαμβάνει πολλά είδη αγώνων. Αγώνας θεωρείται η πάλη με τον εαυτό του, η διαχείριση των λογισμών και των σκέψεων.
Αγώνας είναι η σχέση με τον πλησίον, είτε είναι σύζυγος, παιδί, γονέας είτε φίλος, συνάδελφος, περαστικός.
Αγώνας είναι η διαχείριση των αποφάσεών του καθώς και τα αποτελέσματα αυτών.
Αγώνας είναι η προσωπική στάση σε κάποια γενική κρίση που αντιμετωπίζει το σύνολο της κοινωνίας.

Πώς πρέπει να συμπεριφέρεται και να αντιδρά ο χριστιανός σε περιόδους κρίσης;

Ο χριστιανός καλείται σε κάθε περίοδο κρίσης να είναι το παράδειγμα προς όλους, να είναι η ζωή του φως, που θα φωτίζει τα σκοτάδια, που προκαλεί η κρίση. Πρέπει να εμπνέει και όχι να παρασύρει τους συνανθρώπους του.
Να ηρεμεί και να ενθαρρύνει, δίνοντας ελπίδα, χωρίς να σπέρνει τον πανικό και την απελπισία.
Καλείται να δίνει μαρτυρία Χριστού σε κάθε δύσκολη στιγμή, αποκαλύπτοντας με

την στάση του, ότι η παρουσία του Χριστού στην ζωή του ανθρώπου είναι τρόπος ζωής, είναι η απάντηση σε κάθε πρόβλημα και η λύση σε κάθε κρίση που παρουσιάζεται.

Όπως ο αθλητής καταξιώνεται από τον αγώνα του, έτσι και ο χριστιανός καταξιώνεται μέσα από τις δυσκολίες και τους πειρασμούς που αντιμετωπίζει, γιατί την ώρα του πειρασμού δοκιμάζεται η πίστη του.

Υπομονή χρειάζεται μόνο την στιγμή της δυσκολίας και του πειρασμού, ενώ στην στιγμή της χαράς, «δίνεσαι»!

Στον πειρασμό αποκαλύπτεται ο τρόπος ζωής του χριστιανού, αν πραγματικά ο Χριστός διαδραματίζει κορυφαίο ρόλο στην ζωή του.